

NAZIV PREDMETA		STAROSLAVENSKI JEZIK I GLAGOLJAŠTVO				
Kod	KBF: 540 ISVU: 82621	Godina studija	I.-V.			
Nositelj/i predmeta	Doc. dr. sc. Josip Dukić	Bodovna vrijednost (ECTS)	3			
Suradnici	Mr. sc. Josip Grbavac	Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T
			30			
Status predmeta	Izborni	Postotak primjene e-učenja				
OPIS PREDMETA						
Ciljevi predmeta	Poznavanje glagoljskog i ćiriličnog pisma. Upoznati osnove o staroslavenskomu jeziku. Širi uvid u povijest glagoljaštva. Upoznati glagoljašku baštinu kao crkveno-liturgijsku i općenito kulturnu posebnost u Hrvata, koja je važna crkvena i kulturna poveznica s drugim slavenskim narodima zapadnoga i bizantskoga kruga.					
Uvjeti za upis predmeta i ulazne kompetencije potrebne za predmet	Solidno klasično obrazovanje. Osnovno poznavanje prošlosti Crkve.					
Očekivani ishodi učenja na razini predmeta (4-10 ishoda učenja)	Nakon uspješno završenog predmeta student će moći: 1. Objasniti okolnosti nastanka i razvoja staroslavenskih pisama, jezika, i literature. 2. Definirati pojmove staroslavenski jezik, kanon, redakcije i recenzije. 3. Istaknuti važnost glagoljaškoga kompleksa za hrvatsku kulturu. 4. Samostalno transliterirati tekstove napisane glagoljicom (oblim i uglatim tipom) i ćirilicom; transkribirati i čitati odabrane tekstove. 5. Protumačiti vrijednost staroslavenskoga jezika i književnosti i glagoljaškoga kompleksa za hrvatsku kulturu.					
Sadržaj predmeta detaljno razrađen prema satnici nastave	Mjesto staroslavenskoga među indoevropskim i posebno slavenskim jezicima. (Slavenska misija solunske braće sv. Konstantina Ćirila i Metodija: društveno-crkveni kontekst, kronologija i značenje njihove misije za slavenske narode) (2). Problem prioriteta i autorstva slavenskih pisama. Traktat crnorisca Hrabra (2). Staroslavenski kanon; Staroslavenske redakcije (2). Teorije o postanku i podrijetlu glagoljice. Grafijski sustav glagoljice. Vježbe transliteracije tekstova pisanih oblom, općeslavenskom glagoljicom (najvažniji korpus: Kijevski listići, Zografsko evanđelje, Marijansko evanđelje, Assemanijevo evanđelje, Kločev glagoljaš) (4). Počeci i razvoj slavenskoga bogoslužja u Hrvata (1). Uglata (granata, hrvatska) glagoljica kao pisani odraz hrvatskostaroslavenskog jezika i kao zasebnog hrvatskog kulturnog znaka na razmeđu kultura Istoka i Zapada u rasponu od 12. stoljeća do u naše vrijeme (2). Razvitak hrvatskoga tipa staroslavenskoga jezika. Hrvatski glagoljski rukopisi, posebno liturgijski kodeksi (2). Glagoljski epigrafi (Valunska ploča, Plominski natpis, Krčki natpis, Baščanska ploča, Senjska ploča, Supetarski ulomak, Grdoselski ulomak i dr.) (2). Vježbe transliteracije tekstova pisanih uglatom glagoljicom: glagoljski rukopisi liturgijskog (Hrvojev misal) i neliturgijskog štiva (Petrisev zbornik, Pariški kodeks, Zapis popa Martinca), hrvatske inkunabule (Misal po zakonu rimskoga dvora) i kasnije otisnuta djela (4). Vježbe transkripcije na odabranim tekstovima (2). Postanak ćirilice. Ohridska i preslavska književna škola. Grafijski sustav ćirilice. Vježbe transliteracije tekstova pisanih ćirilicom i bosančicom (Listina bana Kulina) (2). Uporaba ćirilice na hrvatskom prostoru (Povaljska listina, Poljički statut) (1).					

Vrste izvođenja nastave:	☒ predavanja ☒ vježbe		☐ samostalni zadaci ☐ (ostalo upisati)			
Obveze studenata	Redovito pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje.					
Praćenje rada studenata (<i>upisati udio u ECTS bodovima za svaku aktivnost tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta</i>):	Predavanja i vježbe	1,0	Istraživanje		Osobni rad	2,0
	Eksperimentalni rad		Referat		(Ostalo upisati)	
	Esej		Seminarski rad		(Ostalo upisati)	
	Kolokviji		Usmeni ispit		(Ostalo upisati)	
	Pismeni ispit		Projekt		(Ostalo upisati)	
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Praćenje dolaska na predavanje. Aktivnost za vrijeme predavanja. Provjera čitanja dodatne literature. Ocjena kolokvija i ispita (usmeno).					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov			Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija	
	Stjepan Damjanović, <i>Slovo iskona – Staroslavenska/starohrvatska čitanka</i> , Matica hrvatska, Zagreb 2002., str. 9-61; 65-118; 183-246. (od toga 52 str. ilustr.).					
	Žitja Konstantina Ćirila i Metodija i druga vrela. Preveo i protumačio Josip Bratulić, Zagreb, 1985., str. 5-119.			1		
	Hercigonja, E., <i>Napomene uz transliteraciju odbačenih tekstova</i> , u: Misal po zakonu rimskoga dvora, Zagreb, 1971.			1		
	Frane Paro, <i>Glagoljska početnica</i> , Rijeka, 1995., str. 1-56.					
	Dokumenti o sv. Ćirilu i Metodu, KS, Zagreb, 1985., str. 9-56.			1		
	V. Štefanić, <i>Determinante hrvatskog glagoljizma</i> , Slovo, 21, 1971., str. 13-30.			1		
Dopunska literatura	Stjepan Damjanović, <i>Staroslavenski jezik</i> (Peto, nepromijenjeno izdanje) Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 2005., str. 56-148. Ivo Frangeš, <i>Povijest hrvatske književnosti</i> , (bilo koje izdanje), poglavlje: Srednjovjekovna književnost. Stjepan Damjanović, <i>Hrvatski glagoljaši i počeci hrvatskog književnog jezika</i> , Croatica 37-38-39, Zagreb, 1993., str. 93-106. Josip Hamm, <i>Hrvatski tip staroslavenskog jezika</i> , "Slovo" 13, Zagreb, 1963., str. 43-68; Slavko Kovačić, <i>Glagoljsko bogoslužje i glagoljaši na području srednje Dalmacije od 16. do 20. stoljeća</i> , Kačić 25, Split, 1993., str. 449-459.; M. Reljanović, <i>Enciklika 'Grande munus' i pitanje obnove glagoljaštva u Dalmaciji</i> , Radovi zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru, 43., 2001., str. 355-374.					
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Interaktivni rad sa studentima. Poticanje na dodatne aktivnosti. Praćenja pohađanja nastave. Pomoć kod studiranja.					
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)						